רופין פומן כמילו כן פרודוס . אם אין כאן מלה פומין של היתר שיהא בהן כדי להבטלת פי האיסור באחד ומלה רוחין כאילו ליטרות של כל הפומין פרודוס מבל הפומין ומטורטות בבל שולים ונמצאו טולס בספק הדמוע ומנטרשים התחתונות להבטלה ותרומת פירות דרבנן מקילים

בהבטלתם: **ור' יוסף אומר אם יש שם מאה פומין.** של היתר לבד פומין של אסור מעלין אותן באחד ומלה ואם לאו הפומין אסורין ואין השולים מועילין לבטל הפומין הוא ואינו בספק הדמוע: **רבי יהודה אומר.** לא כן נחלקו ר' אליעזר ור' יהושע אלא כן נחלקו ר' אליעזר אומר כו': **ר' יוסף אומר אפילו יש שם שלש מאות פומין.** וכולן בכלל הספק אין מעלין את היחיד הוא ואומר הכלי דבר שיש בו מין הוא לא בטלי ואפילו בדרבנן אבל דרסה בעגול כו': **אבל דרסה בעגול.** דעכשיו אינן נכרות שהרי מדובקות ואינו יודע היכן היא אם בגופו של עגול או בדרומו הוא ובהיתה לו בם מין היא ולא מעכרא דברי הכל יעלו ותנא דלעיל ר' יהודה ואליבא דרבי יהושע היא: **רב אמי אמר לעולם.** הא דקתני "וספקה אסור" בספק יום טוב ספק חול קאמר, ודקשיא לך לרב יוסף ולרבי יצחק ספק דרבנן הוא ולקולא הכא אזלינן לחומרא הוא ויש ט מחירין למחר: **אפילו בדרבנן.** כגון ביצה דגזרה פירות הנשרין היא לא בעלה בתערובתה ובי היכי דבטולה מחמרינן, מהאי טעמא בספקה נמי מחמרינן מהאי טעמא: **ביצה אסלכל.** אם נולדה ביום טוב: **פשיטא דסיא ואסא שריא.** כלומר אם בא לומר כביה שמאי לחמרינן ביצה, אמה למה לי, פשיטא דשריא: **סיא ואסא אסורה.** דשמעינן לר' אליעזר דאיתא ליה מוקלה דתנן בפרק המביא (נקמן דף לד:) ר' אליעזר אומר עומר אחד מכל המוקלה כו' אלמא הכא בני: **אגב אמא.** אם אוכלין את אמה היום תאכל אף היא: **שלקאה אסא.** תרנגולת זו קנאה אתם: **גוזמא קאני.** כאדם שרוצה להחזיק דבריו מדבר יתר ובטומדת לאכילה קאמר ונחלק על ביה הלל האוסרים, ואמה לא אלטריכא ליה אלא גזיס ואמר מילתא יתירא הכל יאכל גם את האב "גם את האם": **דר' אליעזר בן יעקב.** אוסר אפרוחים שלא נפקחו עיניהם ופליגי רבנן עליה ולקמן מייתי לה בגמרא: **גוזמא.** אע"פ דלא אפשר גזיס ואמר מילתא דמופיינא, גוזמא = דבר שאינו מתקבל: **שבת ויום טוב.** הסמוכין והוא הדין ליום טוב ושבת: **קדושה אמה היא.** הרי הן כיום אחד לחוך: **ארבעה וקניס אליבא דר' אליעזר.** בערובין כפ' בכל מערבין (דף לח:): **דאמר שתי קדושות הן.** ומערב ליום א' למזרח ולצפון למערב: **שבנה דרבה.** דאמר הכנה בידי שמים מהסרת מיום טוב לשבת דסעודת שבת בעיא הזמנה מיום חול מגזרת הכתוב: **עדיין היא מפוקפק.** ס"ש וכ"ה בזה כשם שמחלקו לגו ביום: **מושפיזכניס.** בעל הבית: **מיו"ט לשבת.** היום טולדו והיה רוצה לאכלן למחר בשבת: **לאמוויכו.** לגלוקן האידנא מי אסיקי בטלטול בו ביום לו לא: **מאי דאמריך.** דאמרינן לך דלמחר מיהא שרו משום דקיימא לן רב ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן מיהו בטלטול האידנא אסיקי דאפילו ר' יוחנן לא שרי לגלוקה היום אלא לגומעה למחר אם היה יו"ט קודם לשבת אבל ביומא לא ואפילו בטלטול: **וספגיא.** סיעתא: **דרב לא מוקי אמורא עליה.** לא היה מעמיד מתורגמן לפניו לדרוש דרשה לרבים: **מיומא מבא לאחריה.** כלומר מעשה היום יום טוב דהייטו לאחר סעודה עד מחר: **משום שכרות.** דרב אוריוי היה מורי בדרשה שלו כדאמרינן בכריתות ואסור לאסור להורות דכתיב יין ושכר אל תשת (ויקרא י') וכתיב להורות את בני ישראל (שם): אחיו

[לעיל ב:]

[תוס' דמכלתין פ"ח ודעדיות פ"ב]

[נקמן ו:]

[עיתרבין לח:]

[תוספתא פ"ח]

כריתות יג: זבחים יח. [מס' סופרים פ"ח סוף הלכה ד]

[לעיל ב:]

אלא בהכנה דרבנן קמפלגי. ותימה דהא אמרינן "כל היכא דמתילדא האידנא מאתמול גמרה לה ואם כן בשחל יום טוב לאחר השבת והביאה נולדה בשבת היא נגמרת ביום שהוא חול ואם כן מאי הכנה איכא וי"ל דמכל מקום כשנולדה בשבת הרי זו הכנה דגם בשבת ליה שייך הכנה ועוד יש לומר דכיון דאם נולדה ביו"ט הרי זו אסורה אם נאמר כשנולדה בשבת הרי היא מוחרת בשביל אותה ליה דשבת אם

כן הוי שבת מכין ליום טוב: **רבי** יהודה אומר משום ר' אליעזר עדיין היא מחלוקת. ותמ"ג דפירשתי לעיל דר' יהודה סבירא ליה דלא נחלקו כ"ש וכ"ה בדבר זה מ"מ לא קשיא מהכא דהא דידיה והא דרביה: ותנן

[תוס' דעדיות פ"ג]

ר' יוחנן אמר נולדה בזה מותרת בזה, נימא קסבר רב קדושה אחת היא? *והאמר רב "הלכה כארבעה וקנים ואליבא דרבי אליעזר "דאמר שתי קדושות הן" אלא הכא "בהכנה דרבה" קמפלגי רב" אית ליה הכנה דרבה ורבי יוחנן לית ליה "הכנה דרבה" כתנאי "נולדה: בשבת תאכל ביו"ט, ביום טוב תאכל בשבת, ר' יהודה אומר משום ר' אליעזר עדיין היא מחלוקת שב"ש אומרים תאכל וב"ה אומרים לא תאכל ארשפיזכניה דרב אדא בר אהבה הוו ליה הנך ביצים "מיו"ט לשבת" אתא לקמיה אמר ליה מאי לאטווינהו האידנא ונכילינהו למחר? א"ל מאי דעתיך רב ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן, אפילו ר' יוחנן לא קא שרי אלא לגומעה למחר אבל ביומיה לא והתניא "אחת ביצה שנולדה בשבת ואחת ביצה שנולדה ביו"ט אין מטלטלין אותה לא לכסות בה את הכלי ולא לסמוך בה כרעי המטה ארשפיזכניה דרב פפא ואמרי לה דהוא גברא דאתא לקמיה דרב פפא הוו ליה הנך ביצים "משבת ליום טוב" אתא לקמיה א"ל מהו למכלינהו למחר? אמר ליה זיל האידנא ותא למחר *דרב לא מוקי אמורא עליה מיומא טבא לחבריה משום שכרות, כי אתא למחר אמר ליה איכו

[לעיל ב:]

[תוס' דמכלתין פ"ח ודעדיות פ"ב]

[נקמן ו:]

[עיתרבין לח:]

[תוספתא פ"ח]

כריתות יג: זבחים יח. [מס' סופרים פ"ח סוף הלכה ד]

[לעיל ב:]

אמר *רואין את העליונות כאילו הן פרודות והתחתונות מעלות את העליונות ר' "יהושע אומר "אם יש שם מאה פומין יעלו ואם לאו הפומין אסורין והשולים מותרין" ר' יהודה אומר: ר' אליעזר אומר אם יש שם מאה פומין יעלו ואם לאו הפומין אסורין והשולים מותרין" ר' יהושע אומר אפילו יש שם שלש מאות פומין לא יעלו. דרסה בעגול ואינו יודע באיזה מקום עגול דרסה אי לצפונה אי לדרומה דברי הכל יעלו רב אשי אמר לעולם ספק יום טוב ספק חול, הרי דברי שיש לו מתירין, וכל דבר שיש לו מתירין אפילו בדרבנן לא בטיל. חניא אחרים אומרים משום רבי אליעזר ביצה תאכל היא ואמה בתרנגולת העומדת לאכילה פשיטה דהיא ואמה שריא, אלא בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, היא ואמה אסורה: אבל זרא תאכל אגב אמה היכי דמי "אמר אביי כגון שלקחה סתם: נשחטה הוברה דלאכילה עומדת, לא נשחטה הוברה דלגדל ביצים עומדת. רב אמר גוזמא קאני דתניא אחרים אומרים משום רבי אליעזר ביצה תאכל היא ואמה ואפרוח וקליפתו מאי "קליפתו" אילימא קליפה ממש קליפה בת אכילה היא, אלא אפרוח בקליפתו? עד כאן לא פליגי "רבנן עליה דרבי אליעזר בן יעקב אלא היכא דיצא לאויר העולם אבל היכא דלא יצא לאויר העולם לא פליגי אלא "אפרוח וקליפתו" = גוזמא הכא נמי "תאכל היא ואמה = גוזמא. אתמר *שבת ויום טוב רב אמר "נולדה בזה אסורה בזה ור' יוחנן אמר נולדה בזה מותרת בזה, נימא קסבר רב קדושה אחת היא? *והאמר רב "הלכה כארבעה וקנים ואליבא דרבי אליעזר "דאמר שתי קדושות הן" אלא הכא "בהכנה דרבה" קמפלגי רב" אית ליה הכנה דרבה ורבי יוחנן לית ליה "הכנה דרבה" כתנאי "נולדה: בשבת תאכל ביו"ט, ביום טוב תאכל בשבת, ר' יהודה אומר משום ר' אליעזר עדיין היא מחלוקת שב"ש אומרים תאכל וב"ה אומרים לא תאכל ארשפיזכניה דרב אדא בר אהבה הוו ליה הנך ביצים "מיו"ט לשבת" אתא לקמיה אמר ליה מאי לאטווינהו האידנא ונכילינהו למחר? א"ל מאי דעתיך רב ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן, אפילו ר' יוחנן לא קא שרי אלא לגומעה למחר אבל ביומיה לא והתניא "אחת ביצה שנולדה בשבת ואחת ביצה שנולדה ביו"ט אין מטלטלין אותה לא לכסות בה את הכלי ולא לסמוך בה כרעי המטה ארשפיזכניה דרב פפא ואמרי לה דהוא גברא דאתא לקמיה דרב פפא הוו ליה הנך ביצים "משבת ליום טוב" אתא לקמיה א"ל מהו למכלינהו למחר? אמר ליה זיל האידנא ותא למחר *דרב לא מוקי אמורא עליה מיומא טבא לחבריה משום שכרות, כי אתא למחר אמר ליה איכו

[לעיל ב:]

[תוס' דמכלתין פ"ח ודעדיות פ"ב]

[נקמן ו:]

[עיתרבין לח:]

[תוספתא פ"ח]

כריתות יג: זבחים יח. [מס' סופרים פ"ח סוף הלכה ד]

[לעיל ב:]

נימא קסבר רב קדושה אחת הן. תימה לימא דקסבר שתי קדושות הן אלא הטעם הוי מנו דאתקלי לבני הממשות דשמא יום שבת הוא אתקלי לבני יומא דיום שני וי"ל דלא אמרינן מנו משום שהוא לשעבר דחוקא להבא אמרינן הכי כגון בין הממשות דתחילה יום טוב לא בין הממשות דשבת שמא שבת הוא ותימה דהא בסוכה (דף י.) אמרינן טיי סוכה אסורין עד מוצאי יום טוב האחרון של חג שהוא יום תשיעי שהוא ספק יום שמיני ועל כרחך טעמא משום דאתקלי בין הממשות דשמא שמיני הוא והייטו לשעבר וי"ל דמוקלה מחמת מלה שאני כדמפרש טעמא התם דילמא מתרמיא ליה סעודה ואכיל בנוה והתם אמרינן אפילו לשעבר אבל הכא מוקלה דמחמת אסור לא אמרינן הכי:

[לעיל ב:]

רבינו חננאל

עד ר' יהושע אומר אפילו יש שם ג' מאות לא יעלו ש"ם כיון דלא בטיל ברוב דבנן הוא דאתחרו עלה. ועלה אמר ר' יהושע אמר' יש שם ג' מאות פומין לא יעלו. דסבר ר' יהושע אפילו מדרבנן לא בטיל וכן ביצת טרפה. דרסה בעינגול ואינו יודע באיזה עינגל דרסה. אוקמה רב פפא בספק סיפיקא. ולפיכך קתני דברי הכל יעלו: ירושלמי א"ר בון וצריך להיות בכל עינגול ב' לשרין ועוד קציעות כדי לבטל בכל מקום שהיא אותה לישרא של תרומה בליטרא ועוד של חולין. ועוד אמרו בתלמוד א"י בסמ' תרומות הא דתני ר' מאיר משום ר' יהושע אפילו היו שם ג' מאות פומין לא תעלה הוא אסורה פומין דשמשים כדרך שדרכו להיסמות הוא סטיגא לר' יוחנן [דו] אסר תניין אינון הוא סטיגא לם"ר דברי ר' מאיר כל הדברים מקרשין סטיגא לם"ר דלעת אפילו אחת ממאה אוסר. ובא רב אשי ופירק פירוק אחר לשלם שהיא יו"ם ספק חול היא מתני' דא ורקאמרת אמאי ספק אסורה הוא קיי"ל כל ספיקא דרבנן לקולא משום דהוי דבר שבדר (סחרחים) הוא עצמו מוחר. וכל כי האי גוונא אפילו בדרבנן לא בטיל. והא דתניא ביצה תאכל היא ואמה ואפרוח וקליפתו גוזמא. כלומר אינן דברים נכונים דקליפה לאו בת אכילה היא. ודברי הכל אפרוח בקליפתו קודם שיצא לאויר העולם אסור. וי"ם הסמוך בין סלפניה בין מלאחריה. קיי"ל כרב דאמר נולדה בשבת אסורה ביו"ט וכן נולדה ביו"ם אסורה בשבת. ואקשינן לימא קסבר רב קדושה אחת. והאמר רב הלכה כר' זקנים הללו והן רשב"ג ור' ישמעאל ב"ר יוחנן בן ברוקה. ור' אליעזר בן שמוע. ור' יוסי ב"ר יהודה. אליבא דר' אליעזר דאמר ב' קדושות הן. וסמוכים בפרק בכל מערבין. ופרקינן לעולם קסבר רב ב' קדושות הן והכא סבר לה כרבה דא' והיה ביום הששי והביאו הול מכין לשבת וליו"ם. ואין יו"ם מכין לשבת. ור' יהודה משום ר' אליעזר מתיקים לחו לכ"ה כרב דאוסר. ואע"ג דר' יוחנן הוא בר פלוגתיה דרב הא רב אדא בר אהבה ורב פפא עבדו כרב. אמר רבא הלכתא כוותיה דרב בתני תלת בין לקולא בין לחומרא. חדא הא דאמרן ואידך ב' י"ם של ר"ה רב אמר נולדה בראשון אסורה אפילו בשני. ואידך ב' י"ם של גליות דרב אמר בראשון מותרת בשני. ורב אסי מסקא ליה והוה עביר לחומרא מבריל מימא מבא לחבריה שבא י"ם שני חול הוא ומקדש שבא אחמול היה הול ועכשיו ביום שני יו"ם. אמר רבה כוותיה דרב אסי מסתברא כו'. ודחאה אביי ואמר כרב מסתברא דתנן בראשונה כו'. ואסיקנא והאידנא דידעינן בקביעא דירחא מ"ם עבדינן בעלה תרי יומי משום דשלחו מא"י הוהרו לעשות שני יו"ם כמנהג אבותיכם

נושא
פירוש דקרי ליה - ביצה שנולדה ביו"ט תאכל ביו"ט ואמה מבנה

◇ ב' מסברים
טעמי פירוש

נושא
שבת ויו"ט נולדה בבה מה דינן בבה מבנה

△ 3 בלבות
שלא יה בענין ביצה שנולדה בבה אמו בבה (ע' לה: ע' לה הגהה)
I. שבת ויו"ט
II. ב' ימים טובים של גליות
III. ב' ימים של רה

"אוטפיזכניה"
ב' מקומות אוטפיזכניה הקטנים לביצה מאכלת ליו"ט ולבשר - מיו"ט לשבת

גליון השס
גם' אמר מאי כגון שלקחה סתם. עי' הוליו דף יד ע"ח תוס' ד"ה בהמה לר"י: